

JAHON TARIXI

(34 soat)

Kirish. (1soat)

XIX asrning 70-yillaridan 1918-yilgacha bolgan davr va undagi o'zgarishlar. Yangi bozor iqtisodiyotini vujudga kelishi va kapitalizm taraqqiyoti.

I bob. DUNYONING IJTIMOY-IQTISODIY VA SIYOSIY MANZARASI

(2 soat)

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida kapitalizm taraqqiyotida yuz bergan tub o'zgarishlar. Yangi tarix birinchi davrning asosiy xususiyatlari va bu davrda jamiyat taraqqiyotining umumiy yakunlari. Siyosiy demokratiya, yuqori tabaqalarning hukmronlik shakli.

Industrial sivilizatsiya. Ishlab chiqarishning nihoyat darajada konsentratsiyalashuvi va millatlararo korporatsiyalarning tuzilishi. Yangi yo'nalishdagi partiyalarning paydo bo'lishi. Ikkinchi Baynalmilalning halokati va yangi tipdagi Baynalmilal tuzish uchun kurashning kuchayishi.

II bob. G'ARBIY YEVROPA DAVLATLARI XIX ASR OXIRI VA XX ASR BOSHLARIDA

(11 soat)

Fransiya-Prussiya urushi va uning yakunlari. Fransiya-Prussiya urushi arafasida ikkala mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Fransiya-Prussiya urushining sabablari. Urush harakatlarining borishi va Sedan jangi. Parijning taslim bo'lishi. Frankfurt sulhi.

Fransiyada Uchinchi Respublika va 1871-yil 18-mart davlat to'ntarishi. Fransiyada ijtimoiy-siyosiy ahvol. Xalq noroziliklari. Parij Kommunasini. Kommunada siyosiy guruhlar kurashi.

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida Fransiyada iqtisodiy va siyosiy hayot. Fransiyaning iqtisodiy taraqqiyoti. Yollanma ishchilarning norozilik harakati. Aholining turmush tarzi.

Fransiyaning ichki siyosati. 1875-yil Konstitutsiyasi. Uchinchi Respublikaning inqirozi. Ged va Lafarg. Opportunizm, Anorxosindikalizm. Dreyfus ishi. Hukumatning ichki siyosati. Puankarening ichki va tashqi siyosati.

Fransiyaning tashqi siyosati. Fransiyaning tashqi siyosati. Mustamlakachilik agressiyasi. Rossiya-Fransiya ittifoqi. Siyosiy inqirozning yetilishi.

XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Germaniya. Imperiyaning tashkil topishi. XIX asrning oxirida Germaniya. Germaniyani birlashtirishning tugallanishi. 1871-yilgi Imperiya Konstitutsiyasi.

Imperiyaning ichki siyosati. Germaniyaning iqtisodiy taraqqiyoti. «Kultur kampf», sotsialistik harakati. «Favqulotda qonun». Bismarkning tashqi siyosati. Germaniyaning mustamlakachilik siyosati. Gogenlod kanslerligi davrida ichki siyosat. Mamlakat aholisining turmush tarzi. Siyosiy inqiroz.

Imperiyaning tashqi siyosati. Germaniyaning tashqi siyosati. Dunyoni qayta bo'lib olish bo'yicha Germaniya hukumatining tadbirlari. Mustamlakalar uchun kurash. Bag'dod temir yo'li. «Uchlar ittifoqi».

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida Buyuk Britaniyaning siyosiy va iqtisodiy ahvoli. Buyuk Britaniyaning iqtisodiy taraqqiyoti va uning orqada qolishi. Mamlakat aholisining turmushtarzi. Tredyunionlar.

Buyuk Britaniyaning ichki siyosati. Leyborizm. 1911-yil parlament islohoti. Siyosiy inqiroz. Irlandiya masalasi.

Buyuk Britaniyaning tashqi siyosati. Buyuk Britaniyaning mustamlakachilik siyosati. Dunyoni qayta bo‘lib olish bo‘yicha Germaniya hukumatining tadbirlari. Buyuk Britaniya – Rossiya munosabatlari. Afrikadagi mustamlakalar. Buyuk Britaniyaning xalqaro ahvoli.

III bob. XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA AMERIKA DAVLATLARI

(5 soat)

Amerika Qo‘shma Shtatlari. AQShning iqtisodiy jihatdan tez rivojlanishi. Janubdagi o‘zgarishlar. G‘arbiga siljish. Sanoatning yangi bosqichga ko‘tarilishi. Qishloq xo‘jaligida kapitalizm taraqqiyotining «amerikacha yo‘li».

AQSHning ichki siyosati. AQSHning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. mamlakat aholisining turmush tarzi. Qora tanlilar va hindular ahvoli.

AQSHning tashqi siyosati. AQShning tashqi siyosati. IspaniyaAmerika urushi. AQShning jahonda hukmronlik uchun kurashi. Panama kanali. Panamerika ittifoqi. «Dollar diplomatiyasi», «Yo‘g‘on kaltak» siyosati. «Ochiq eshiklar» va «Teng imkoniyatlar» doktrinasi. Vilson hukumatining tashqi siyosati.

XIX asrning oxiri va XX asr boshlarida Lotin Amerikasi davlatlari. XIX asrning oxiri va XX asr boshlarida Lotin Amerikasi xalqlari. Meksikada burjua inqilobi. Ispaniya-Amerika urushi. 1910-1917-yillarda burjua inqilobi. Kubaning mustaqillik uchun kurashi.

Lotin Amerikasining boshqa davlatlari. Braziliyada qulchilikning bekor qilinishi. Argentinadagi ijtimoiy-siyosiy ahvol. Markaziy Amerika respublikasining tashkil topishi va o‘zaro urushlar. Markaziy Amerikada AQShning «yo‘g‘on kaltak» va «dollar diplomatiyasi» siyosati.

IV bob. XIX ASR OXIRI - XX ASR BOSHLARIDA ROSSIYASI IMPERIYASI, MARKAZIY VA JANUBIY-SHARQIY YEVROPA DAVLATLARI

(7 soat)

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida Rossiya imperiyasining ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy ahvoli. Rossiyaning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti. Ishchilar ahvoli. Ichki bozorning o‘sishi. Dastlabki monopolistik birlashmalarning vujudga kelishi. Chet el kapitali. Rossiyada ijtimoiy harakat va ijtimoiy-siyosiy fikrlarning rivojlanishi.

Rossiyaimperiyasining tashqi siyosati. Rossiya tashqi siyosati. 1877-1878-yillarda rus-turk urushi. San-Stefano shartnomasi. Berlin kongressi. Uzoq Sharq inqirozi va Rossiyaning tutgan siyosati. Rus-yapon urushi va uning yakunlari. O‘rta Osiyo davlatlarining bosib olinishi. Podsho Rossiyasining mustamlakachilik va ruslashtirish siyosati.

Rossiyada Davlat dumasining tashkil etilishi. XX asr boshlarida Rossiyaning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Monopolistik birlashmalarning o‘shishi. 1905-yilgi rus inqilobi. Davlat dumasi.

XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Avstriya-Vengriya imperiyasi. Avstriya Vengriyaning siyosiy- iqtisodiy taraqqiyoti. Mamlakat aholisining turmush tarzi. Trializim. Milliy ozodlik harakati. Chexiyadagi iqtisodiy va siyosiy ahvol. Iqtisodiy inqiroz.

Avstriya-Vengriya imperiyasining tashqi siyosati. Tashqi siyosat. Avstriya-Vengriya-Rossiya munosabatlari. Bolqondagi agressiv harakat. “Uchlar ittifoqi”ning tashkil topishi. Germaniya bilan munosabat.

XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Italiya. XX asr boshlarida Italiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Jolittining siyosati. Italiya birlashtirilgandan keyin uning iqtisodiy ahvoli. Immigratsiya. Siyosiy inqiroz. Italiyaning tashqi siyosati. Fransiya bilan munosabat. Uchlar ittifoqiga kirish. Afrikadagi mustamlakachilik agressiyasi. Italiyaning boshqa davlatlar bilan munosabati. 1911-1912-yillardagi ItaliyaTurkiya urushi.

XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Bolqon davlatlari. XIX asr oxirida - XX asr boshlarida Bolqon davlatlari. Iqtisodiy taraqqiyot. Xalq norozilik harakatlari. Yevropa davlatlarining Bolqondagi siyosati. Bolgariya, Serbiya va Albaniyadagi ahvol

V bob. XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA OSIYO DAVLATLARI (7 soat)

XIX asrning oxiri va XX asr boshlarida Yaponiya. XIX asrning oxirida Yaponiyada bozor iqtisodiyotining rivojlanishi. Yaponiyani industrlashtirishning xarakteri va xususiyatlari. Sanoatni rivojlantirishda davlatning roli. 1889-yil Konstitutsiyasi. Xalqning ahvoli. Yaponiyaning tashqi siyosati. Yaponiya-Xitoy urushi. Yaponiyaning tashqi siyosati. Rus – yapon urushi. Koreyaning anneksiya qilinishi.

XIX asrning oxirida Xitoy. XIX asrning oxirida Xitoyning yarim mustamlakaga aylanishi. Xalq norozik harakatlari. Xitoyda sanoat taraqqiyotining boshlanishi va uning hususiyatlari. Xitoyga qarshi tashqi agressiyaning kuchayishi. Xitoyning ta’sir doiralarga bo‘linishi. AQSHning Xitoydagi siyosati va Xey doktrinasi. Sakkiz davlatning Xitoyga qarshi intervensiyasi.

XX asr boshlarida Xitoyning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvoli. XX asr boshlarida Xitoy. XX asr boshida Xitoyning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Sun Yatsenning faoliyati. Muvaqqat respublika hukumatining tuzilishi. Yirik va qudratli davlatlarning Xitoyga munosabati. Yuan Shikay. Gomindan partiyasining tashkil topishi. «Ikkinchi inqilob». Diktaturaning o‘rnatilishi.

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida Hindiston. Hindiston xalqlarining mustaqillikka qarshi ozodlik kurashi. Yirik sanoat ishlab chiqarishning paydo bo‘lishi. «Hindiston milliy kongresi» partiyasining tuzilishi. Bengaliyaning bo‘linishi. Inqilobiy harakatning boshlanishi va uning oqibati. Birinchi jahon urushi arafasida Hindiston.

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida Eron. Eronning yarim mustamlakaga aylanishi. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarning rivojlanishi. Milliy harakatning paydo bo'lishi. Mustamlakachilarga qarshi xalq norozilik harakatlari va uning oqibatlari. Buyuk davlatlarning Erondagi siyosati.

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida Afg'oniston. Ikkinchi ingliz-afg'on urushi va uning oqibatlari. Dyurandda bitim. Afg'onistonning ichki va tashqi siyosati. Afg'oniston bo'yicha Angliya-Rossiya munosabatlari. Ijtimoiy-iqtisodiy hayot.

XIX asrning oxiri - XX asr boshlarida Usmonli davlati. XIX asrning oxirida Turkiyaning yarim mustamlakaga aylanishi. XIX asrning oxirlarida Usmoniylar imperiyasining inqirozi. Bag'dod temir yo'li. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarning rivojlanishi va burjua milliy harakatining tug'ilishi. «Birlik va taraqqiyot» partiyasining tuzilishi. 1908-yilgi «Yosh turklar» inqilobi. 1909-yilgi aksilinqilobiy harakat. Buyuk davlatlarning Turkiya inqilobiga munosabati.

VI bob. XIX ASRNING OXIRI - XX ASR BOSHLARIDA AFRIKA MAMLAKATLARI

(2 soat)

Shimoliy Afrika mamlakatlari. Bu davrda arab mamlakatlarining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Sudan va Livianing yarim mustamlakaga aylantirilishi. Arabistonda Angliya ta'sirining kuchayishi. Misrning asoratga solinishi. Ozodlik harakati. Mahdiylar qo'zg'oloni va Sudanning Angliya tomonidan egallanishi. Livianing Italiya tomonidan bosib olinishi. Fransiyaning Tunisni egallashi. Jazoyir-Fransiya hukmronligi ostida. Marokashning fransuzlar tomonidan egallanishi. Marokashdagi qo'zg'olon.

Tropik va Janubiy Afrika mamlakatlari. G'arbiy Afrika va Angliyaning mustamlakachilik siyosati. G'arbiy Afrikada Germaniya ekspansiyasi. Samore Ture. Markaziy Afrikada Belgiyaning mustamlakachiligi. Sharqiy Afrikaning rivojlangan davlatlar tomonidan bo'lib olinishi. Angliya-burlar urushi va Janubiy Afrika ittifoqining tuzilishi. Madagaskarning fransuzlar tomonidan egallanishi. Zulularning Ketchvayo boshchiligidagi ozodlik urushi. Namalar qo'zg'oloni. Xendrik Vitboy.

VII bob. 1914-1918-YILLARDAGI BIRINCHI JAHON URUSHI

(3 soat)

Birinchi jahon urushining boshlanishi va borishi. Jahon urushining boshlanishi va sabablari. 1914-1915-yillardagi urush harakatlari. Dunyoni qaytadan bo'lib olish uchun kurashning kuchayishi. Urush-yillarida davlatlar o'rtasida o'zaro ziddiyatlarning kuchayishi va urushning xarakteri. Germaniyaning strategik rejasi. 1914-yil G'arbiy frontdagi urush harakatlari.

1916-1917-yillardagi urush harakatlari. G'arbiy frontda pozitsion urushga o'tilishi. Italiya va Bolgariyaning urushga kirishi. 1915-yil Sharqiy frontda va dengizdagi urush harakatlari. Birinchi jahon urushida sharq mamlakatlarining ishtiroki. Ruminiyaning urushga kirishi.

Birinchi jahon urushining yakunlari va oqibatlari. Antanta davlatlarining g'arbiy frontdagi muvaffaqiyatsizliklari. Dunyoni qaytadan bo'lib olish uchun maxfiy bitimlar. 1917-1918-yillardagi urush harakatlari. AQSHning urushga kirishi. Rossiyaning urushdan chiqishi. Kompen yarash bitimi.

VIII bob. XIX ASRNING OXIRI - XX ASR BOSHLARIDA FAN VA MADANIYATNING RIVOJLANISHI

(4 soat)

Moddiy ishlab chiqarishda texnika va fan taraqqiyoti. Transport va temir yo'llar. Elektrdan foydalanish. Kemasozlik. Binokorlikda metall va oynadan foydalanish. Metallurgiya, mashinasozlik. Neftni qayta ishlash, ichki yonuv dvigatellari, samolyotsozlik, energetika, radio telefon, harbiy texnikaning ixtiro qilinishi.

Aniq va tabiiy fanlar rivoji. Matematika, kimyo, fizika fanlari rivoji. Tibbiyot sohasida erishilgan yutuqlar.

Xalq ta'limi. Gumanitar fanlar. San'at. Xalq maorifi tizimi va undagi g'oyalarni asarlarda yoritilishi. Falsafa va mustamlakachilik g'oyalari.

Adabiyot.Tanqidiy realizm. Naturalizm. Dekadentlik.